

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION
NOVEMBER 2020

GREEK SECOND ADDITIONAL LANGUAGE: PAPER I

Time: 2 hours

100 marks

PLEASE READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY

1. This question paper consists of 13 pages. Please check that your question paper is complete.
 2. Read the questions carefully.
 3. Answer ALL questions in the Answer Book.
 4. Number your answers exactly as the questions are numbered.
 5. Start each section on a new page.
 6. It is in your own interest to write legibly and to present your work neatly.
-

ΤΜΗΜΑ 1 ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1 Να διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και να ολοκληρώσεις τις δραστηριότητες που ακολουθούν:

Γκρέτα Τούνμπεργκ – η ακτιβίστρια που άλλαξε τον τρόπο που συζητάμε για το περιβάλλον

Την προηγούμενη Παρασκευή, στο πλαίσιο μιας νεανικής κινητοποίησης σε 140 πόλεις σε όλον τον κόσμο, που ονομάστηκε “Παγκόσμια απεργία για την κλιματική αλλαγή”, η Αθήνα πλημμύρισε από νέους και παιδιά που κρατούσαν πλακάτ που δεν έφεραν τα συνηθισμένα πολιτικά συνθήματα του παρελθόντος. Το βασικό σύνθημα που έγινε “viral” είναι ότι “ο πλανήτης γίνεται πιο θερμός από τον Ντι Κάπριο στα νιάτα του”, πρόδηλο του χιούμορ, της εξοικίωσης με την ποπ κουλτούρα αλλά και του εντελώς διεθνικού πλαισίου αυτής της νεανικής πολιτικοποίησης (τα περισσότερα πλακάτ ήταν γραμμένα στα αγγλικά).

Είναι σίγουρο ότι αυτή η αλλαγή που είδαμε την προηγούμενη εβδομάδα στους δρόμους της Αθήνας αλλά και σε πολλές πόλεις του εξωτερικού χρωστάει πολλά, αν όχι τα πάντα, σε ένα πρόσωπο: τη Σουηδή 16χρονη ακτιβίστρια Γκρέτα Τούνμπεργκ που εδώ και περίπου έναν χρόνο έχει κεντρίσει το δημόσιο ενδιαφέρον παγκοσμίως με τις εμφανίσεις και τη δράση της για την προάσπιση του περιβάλλοντος.

Τα σχόλια που έχει προσελκύσει, βέβαια, δεν είναι μόνο θετικά. Η εικόνα που εκπέμπει, μιας μικρομέγαλης, πολύ σοβαρής και μάλλον από άλλη εποχή παρουσίας, δημιουργεί σατιρικά σχόλια τόσο από τους κακοπροαίρετους όσο και από τους καλοπροαίρετους επικριτές της. Η αποκάλυψη της ίδιας ότι πάσχει από μια μορφή αυτισμού (σύνδρομο Άσπεργκερ) και η δήλωσή της ότι η διαφορετικότητά της είναι η υπερδύναμή της είναι ίσως η καλύτερη εξήγηση για όσα έχει καταφέρει.

Το κίνημα για την κλιματική αλλαγή και ο ίδιος ο λόγος της Τούνμπεργκ έρχονται να μιλήσουν για μια μεγάλη κοινωνική διαφορά ανάμεσα σε αυτούς που ανησυχούν, γιατί θα το ζήσουν και αυτούς που δεν ανησυχούν, επειδή θα έχουν πάει στον “άλλον κόσμο”.

[Από: <<http://www.lifo.gr>, με αλλαγές<]>

1.1 Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις, χρησιμοποιώντας ολοκληρωμένες προτάσεις:

1.1.1 Ποιος άλλαξε τον τρόπο με τον οποίο συζητάμε για το περιβάλλον; (1)

1.1.2 Σε πόσες πόλεις έγινε η “παγκόσμια απεργία για την κλιματική αλλαγή”; (1)

1.1.3 Από πού κατάγεται η Γκρέτα και ποια είναι η ηλικία της; (2)

- 1.1.4 Πώς ονομάζεται η μορφή αυτισμού από την οποία πάσχει η Γκρέτα; (1)
- 1.1.5 Γιατί δημιουργεί η εικόνα της Γκρέτας σατιρικά σχόλια; (2)
- 1.1.6 Ποιο ήταν το βασικό σύνθημα που έγινε “viral” στην νεανική αυτή κινητοποίηση; (1)
- 1.1.7 Σε ποια γλώσσα ήταν γραμμένες οι περισσότερες αφίσες; (1)
- 1.2 **Να γράψεις πλαγιότιτλους για την πρώτη, την δεύτερη και την τρίτη παράγραφο του κειμένου.** (6)
- 1.3 **Να βρεις τα αντίθετα των παρακάτω λέξεων ή φράσεων στο κείμενο:**
- 1.3.1 η επόμενη (1)
- 1.3.2 το μέλλον (1)
- 1.3.3 αρνητικά (1)
- 1.3.4 ο κακοπροαίρετος (1)
- 1.3.5 το εσωτερικό (1)
- 1.4 **Να ξαναγράψεις τις παρακάτω προτάσεις γράφοντας τα ρήματα των προτάσεων στον σωστό τύπο του Απλού Μέλλοντα.**
- 1.4.1 Η Γκρέτα άλλαξε τον τρόπο που συζητάμε για το περιβάλλον. (2)
- 1.4.2 Η Αθήνα πλημμύρισε από νέους που κρατούσαν πλακάτ που δεν έγραφαν τα συνηθισμένα πολιτικά συνθήματα. (3)

[25]

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Να διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και να ολοκληρώσεις τις δραστηριότητες που ακολουθούν.

Η ανεργία στην εποχή μας

Το σημαντικό πρόβλημα της ανεργίας, δυστυχώς, στην εποχή μας έχει διογκωθεί και έχει πλέον πάρει διαστάσεις επιδημίας. Θύματά της, κυρίως, νέοι άνθρωποι οι οποίοι και δεν μπορούν να απασχοληθούν ενώ το επιθυμούν και βιώνουν με τον χειρότερο τρόπο την έλλειψη εργασίας και τις συνέπειες που μπορεί αυτή να έχει στην οικονομική, προσωπική και κοινωνική τους ανάπτυξη.

Ακόμα μεγαλύτερο πρόβλημα, όμως, δημιουργείται και στους ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας, αφού βλέπουν τον κλοιό να στενεύει και τις ευκαιρίες για επαγγελματική απασχόληση όλο και να λιγοστεύουν, αφού για εργασία πλέον προτιμούνται άτομα πιο νεαρής ηλικίας.

Οι αυξημένες ανάγκες σε μία περίοδο μεγάλης οικονομικής κρίσης αλλά και η ιδιαίτερη σημασία που δίνει η κοινωνία στην εργασία για την κοινωνική αποδοχή του ατόμου, δημιουργούν στα άνεργα άτομα έντονο άγχος, αγωνία, αισθήματα μειονεξίας και αδυναμίας κάλυψης των απαραίτητων, καθημερινών αναγκών.

Η ανεργία είναι πια ένα από τα πιο σοβαρά κοινωνικά προβλήματα, ενώ πολλοί από αυτούς που ζουν αυτή την κατάσταση υποφέρουν από ψυχικές διαταραχές (κατάθλιψη, μελαγχολία), ενώ αντιμετωπίζουν ακόμα και περισσότερα προβλήματα που αφορούν την αυτοεκτίμηση και τις ισορροπημένες σχέσεις με τους άλλους.

Ο άνεργος άνθρωπος μπορεί να νιώθει έντονα συναισθήματα αναξιοσύνης και ανεπάρκειας, καθώς και συναισθήματα αποτυχίας. Ελαττώνει τις κοινωνικές επαφές και απομακρύνεται από τους φίλους του και την κοινωνική ζωή, επειδή προσπαθεί με κάθε τρόπο να κάνει οικονομία και να περιορίσει τα έξοδά του. Μπορεί ακόμα να νιώθει ενοχή επειδή ίσως θεωρεί ότι δεν προσπαθεί όσο πρέπει για να βρει μία εργασία

Το χρέος της πολιτείας απέναντι στους ανθρώπους που δυσκολεύονται να βρουν δουλειά είναι μεγάλο, με την ψυχολογική υποστήριξη και τις θέσεις εργασίας να αποτελούν βασική προτεραιότητα.

Ας μην απογοητευτεί ένας άνθρωπος επειδή δεν βρίσκει εύκολα εργασία. Ας οπλιστεί με δύναμη, αυτοπεποίθηση και αισιοδοξία και στο τέλος η προσπάθειά του θα ανταμειφθεί και όλα θα πάνε καλά!

[Από: <<http://www.enfo.gr>, με αλλαγές>]

2.1 Με βάση το παραπάνω κείμενο να σημειώσεις αν οι παρακάτω προτάσεις είναι Σωστές ή Λάθος.

- 2.1.1 Το πρόβλημα της ανεργίας έχει μεγαλώσει στην εποχή μας. (1)
- 2.1.2 Τα θύματα της ανεργίας είναι συνήθως οι ηλικιωμένοι . (1)
- 2.1.3 Οι άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας έχουν περισσότερες ευκαιρίες για εργασία. (1)
- 2.1.4 Οι νέοι είναι αυτοί που προτιμούνται για εργασία. (1)
- 2.1.5 Η ανεργία είναι ένα ασήμαντο κοινωνικό πρόβλημα. (1)
- 2.1.6 Πολλοί από τους άνεργους υποφέρουν από κατάθλιψη. (1)
- 2.1.7 Ο άνεργος άνθρωπος νιώθει πετυχημένος. (1)
- 2.1.8 Ο άνεργος άνθρωπος έχει έντονη κοινωνική ζωή. (1)
- 2.1.9 Η πολιτεία πρέπει να βοηθήσει τους άνεργους με θέσεις εργασίας. (1)
- 2.1.10 Αν ένας άνεργος δεν βρίσκει εύκολα εργασία, πρέπει να απογοητεύεται. (1)

2.2 Να αντιστοιχίσεις τις παρακάτω λέξεις ή φράσεις με τις σημασίες τους.

2.2.1	η ανεργία	A	Παθολογική κατάσταση που εκδηλώνεται με συναισθήματα βαθιάς απογοήτευσης και απαισιοδοξίας
2.2.2	η επιδημία	B	Η ενίσχυση, η παροχή βοήθειας
2.2.3	η κατάθλιψη	Γ	Η έλλειψη εργασιακής απασχόλησης που οφείλεται σε μειωμένη προσφορά εργασίας
2.2.4	η υποστήριξη	Δ	Η τάση να βλέπει κανείς την πιο καλή και ευνοϊκή πλευρά των πραγμάτων
2.2.5	η αισιοδοξία	E	Η διάδοση συγκεκριμένης μολυσματικής ασθένειας σε μεγάλο αριθμό ατόμων μιας περιοχής

(5)

2.3 Να συμπληρώσεις τα κενά με τα ρήματα της παρένθεσης στο σωστό πρόσωπο του Παρατατικού.

- 2.3.1 Όταν στην Ελλάδα υπήρχε η οικονομική κρίση . πολλοί υπάλληλοι κάθε μέρα. (απολύομαι) (1)
- 2.3.2 Από μικρός ο Γιώργος ... να γίνει γιατρός. (ονειρεύομαι) (1)
- 2.3.3 Εσύ ... ότι δεν έβρισκες δουλειά για τρεις μήνες. (παραπονιέμαι) (1)

- 2.3.4 Εσείς ... επειδή ο πατέρας σας είχε χάσει τη δουλειά του.
(στενοχωριέμαι) (1)
- 2.3.5 Εγώ ... να σταματήσω τις προσπάθειες μου για ένα καλύτερο μέλλον. (αρνούμαι) (1)
- 2.4 **Να ολοκληρώσεις τις προτάσεις διαλέγοντας τη σωστή αντωνυμία από τις τρεις που δίνονται.**
- 2.4.1 Ο Γιώργος έψαχνε να βρει δουλειά αλλά ... δεν τον βοήθησε.
- α. κάποιος
 - β. κανένας
 - γ. οποιοσδήποτε
- (1)
- 2.4.2 Ο Θανάσης ψάχνει να βρει μία θέση, φτάνει να κερδίζει χρήματα.
- α. καθεμία
 - β. οποιαδήποτε
 - γ. καμία
- (1)
- 2.4.3 Όταν απολύθηκα δεν μπόρεσα να κλείσω μάτι ... νύχτα.
- α. κάποια
 - β. όλη τη
 - γ. καθεμία
- (1)
- 2.4.4 ... εβδομάδα έχω μία συνάντηση για δουλειά.
- α. καμία
 - β. την άλλη
 - γ. καθεμία
- (1)
- 2.4.5 Το επάγγελμα του πυροσβέστη είναι δύσκολο, δεν μπορεί να το κάνει ...
- α. ο κάποιος
 - β. ο κανένας
 - γ. ο καθένας
- (1)

[25]

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Να μελετήσεις προσεκτικά την παρακάτω αφίσα και να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις χρησιμοποιώντας ολοκληρωμένες προτάσεις.

ΔΗΜΟΣ
ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ
ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ

ΕΛΑΤΕ ΝΑ ΓΙΟΡΤΑΣΟΥΜΕ ΣΤΗΝ
ΠΑΡΑΜΥΘΟΧΩΡΑ
ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ ΚΑΙ ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ
ΑΠΟ 07/12 ΕΩΣ 31/12

Η Πλατεία Αγίων Αναργύρων και η Πλατεία Δημοκρατίας-Καματερό μεταμορφώνονται στο πιο λαμπερό, παραμυθένιο, γιορτινό Χριστουγεννιάτικο σκηνικό!

ΤΕΛΕΤΕΣ ΕΝΑΡΞΗΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ 07 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ 17.00-20.00 ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΤΙΚΟΥΔΗ	ΚΥΡΙΑΚΗ 08 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ-ΚΑΜΑΤΕΡΟ 17.00-20.00 ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ KINGS
--	--

ΣΥΛΛΕΓΟΥΜΕ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΜΑΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΝΑΓΚΗ.

[Από: <<https://dytika.com/2019/11/28/>>]

- 3.1 Ποιες πλατείες θα μεταμορφωθούν σε παραμυθένιο Χριστουγεννιάτικο σκηνικό; (2)
- 3.2 Πότε θα γίνουν γιορτές στην Παραμυθοχώρα; (2)
- 3.3 Ποιος θα διασκεδάσει μικρούς και μεγάλους στην πλατεία Αγίων Αναργύρων στις 7 Δεκεμβρίου; (1)
- 3.4 Ποιος θα τραγουδήσει στην πλατεία Δημοκρατίας-Καματερό; (1)
- 3.5 Γιατί γίνεται συλλογή παιχνιδιών; (1)
- 3.6 Ποιος Δήμος οργανώνει όλες αυτές τις εκδηλώσεις; (1)
- 3.7 Τι ώρα αρχίζουν οι συναυλίες; (1)
- 3.8 Γράψε ένα παιχνίδι που βλέπεις να βρίσκεται στην αφίσα. (1)
- [10]**

Βαθμοί 60

ΤΜΗΜΑ 2 ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ**ΕΡΩΤΗΣΗ 4 Να διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω γνωστό κείμενο και να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν:****1**

Γιοχάννεσμπουργκ, 11-9-1968

Αγαπημένη μου Μαρία,

Χθες έλαβα το γράμμα σου το οποίο δε χόρταινα να διαβάζω με τα τόσα νέα. Λες να έχουμε κανένα ειδύλλιο Νίκου-Ισμήνης; Μακάρι, αν είναι για καλό. Ευχαριστήθηκα που είχες πολύ κόσμο στη γιορτή σου, αν και καλοκαίρι. Το δικό μου δώρο θα το λάβεις τον Δεκέμβριο που προγραμματίζουμε να έρθουμε για διακοπές. Σε ευχαριστώ και για τα περιοδικά πάρα πολύ, δεν έπρεπε όμως να δώσεις τόσα χρήματα για ταχυδρομικά. Ο Γεράσιμος λέει, την επόμενη φορά να μην τα κλείσεις σε φάκελο, αλλά να τα κάνεις ρολό ώστε να φαίνονται περιοδικά, οπότε καταβάλλεις πολύ λιγότερα τέλη. Άρχισα να τα διαβάζω και θα τα “ξεκοκαλίσω” μέχρι να λάβω τα άλλα. Εδώ αργούν να έλθουν, μήνα και παραπάνω. Να φανταστείς ότι ούτε η προηγούμενη *Γυναίκα* υπάρχει ακόμη αλλά ούτε και το *Πάνθεον* της 26^{ης} Ιουλίου. Πάντως χρέωνέ με ό,τι ξοδεύεις γι αυτά. Έγραψα του Βασίλη επίσης. Είχε ανησυχήσει και μας τηλεφώνησε, αν κάτι δεν πηγαίνει καλά να γυρίσω πίσω με τα παιδιά. Του έγραψα ότι χρειάστηκε να επισκεφτώ γιατρό τρεις φορές. Γιατί πράγματι ήμουν άσχημα από μελαγχολία, κι αυτό όχι λόγω νοσταλγίας όσο γιατί δεν υπάρχει τρόπος να ασχοληθώ με κάτι. Δεν ξέρεις, Μαρία, πώς αργούν να περάσουν οι ώρες, όταν κοιτάς συνέχεια το ρολόγι. Μου έγινε εφιάλτης, και το πρωί ξυπνάω με την ιδέα ότι δεν έχω τι να κάνω. Ο γιατρός μου έδωσε ηρεμιστικά αλλά δε με βοηθάν και πολύ. Έτσι από σήμερα ο Γεράσιμος με πήρε στη δουλειά. Άρχισε να μου μαθαίνει τα διάφορα μηχανήματα, τηλέτυπα κτλ. Ελπίζω να τα καταφέρω δεν είναι δύσκολα, τουλάχιστον να ξεχνιέμαι. Πες του Βασίλη ότι τώρα πηγαίνω καλύτερα, και με τη σκέψη ότι θα εργάζομαι θα ησυχάσουν τα νεύρα μου. Ελπίζω να πάρω και λίγο βάρος γιατί έχω ήδη χάσει τρία κιλά. Είμαι τώρα 49. Αυτή τη στιγμή έχουμε μεσημβρινή διακοπή. Σου γράφω από το γραφείο. Γράφε μού όσο μπορείς πιο συχνά, τα γράμματά σου μου δίνουν αισιοδοξία, τα νέα σας που μαθαίνω. Έγραψα χτες και της μαμάς. Χάρηκα που ο μπαμπάς πάει καλύτερα. Πες της Ρίας ότι στο γράμμα της θα απαντήσω αύριο. Η Ζωή τι κάνει; Στο φλυτζάνι μου είπαν για ένα στεφάνι. Ποια θα παντρευτεί πρώτη εσύ ή εκείνη; Περιμένω να ακούσω ευχάριστα. Οι μικρές σου στέλνουν φιλιά. Κάθε μέρα σας θυμούνται όλους και σας αναφέρουν. Βλέπεις δεν έχουν παιδιά να παίξουν στο σπίτι και όλο για την Αθήνα μιλάνε μεταξύ τους. Σε αφήνω για να συνεχίσει ο Γεράσιμος.

Σε φιλώ

Χαρά

Μαρία, ευχαριστώ για τη γραβάτα. Οι κοπέλες του γραφείου λένε ότι είναι πολύ sexy. Οι καημένες συγγέουν εξόφθαλμα πράγματα! Παρακάλεσε τον Γιώργο να ρωτήσει πόσο πιάνουν εκεί οι movie camera Canon auto zoom 814 και 1214. Γράψε μου.

Φιλιά σε όλους

Jerry

2

Γιοχάννεσμπουργκ 31-3-1969

Αγαπημένε μου Λουκά

Για μένα τώρα εδώ ένα γράμμα είναι μεγάλη υπόθεση και ιδίως από δικά μου πρόσωπα. Παρόλο που στην αρχή έρχονταν στιγμές που νόμιζα ότι δε θα μπορέσω να ζήσω σ' αυτή τη χώρα, τώρα έχω βρει κάποιο ρυθμό και είμαι καλύτερα. Πρέπει πάντως να συνεχίσω τα χάπια που μου έδωσε ο γιατρός για τα νεύρα. Με στενοχωρεί το σχολείο των παιδιών, θα ξεχάσουν τα ελληνικά, κάνουν μόνο μία ώρα την ημέρα και εκείνη όχι κανονικά. Στα αγγλικά πηγαίνουν καλά. Γράψε μου τη γνώμη σου· η Μαρία λέει ότι φτάνει να μορφωθούν και δεν έχει σημασία σε ποια γλώσσα. Στείλε μου κανένα βιβλίο, κατάλληλο για μένα, όχι βαρύ, τους *Πάνθεους* τους τελείωσα. Της Άννας της αρέσει επίσης να διαβάζει, της πήρα κάτι από εδώ, αλλά δεν έχουν βέβαια και σπουδαία πράγματα. Η Κωνσταντίνα δεν έμαθε ακόμα να γράφει. Τα είπε πάντως της Άννας να σου γράψει αυτό που θέλει. Ο Γεράσιμος είναι καλά. Πολλές ευθύνες μέχρι να οργανωθεί το γραφείο και συχνά έχω την εντύπωση ότι του φορτώσαμε κι εμείς παραπανίσιες σκοτούρες έως ότου τακτοποιηθούμε. Στην Καλλιόπη χαιρετισμούς, αν τη βλέπεις ακόμη.

Από όλους μας πολλά φιλιά

Χαρά

Θείε Λουκά,

Σήμερα διάβασα το γράμμα σου. Εμένα μου αρέσει η Νότια Αφρική. Και να σου πω γιατί μου αρέσει. Πρώτον το Σάββατο δεν έχουμε σχολείο. Διάβασα ένα βιβλίο, *Στα χρόνια της σκλαβιάς* του Αλέξη Δαφνομήλη, και μου άρεσε πολύ. Θέλω να μου στείλεις ένα βιβλίο, στα χρόνια μου, από τους βυζαντινούς χρόνους. *Τα κάστρα του Μωριά* το έχω διαβάσει. Η Κωνσταντίνα θέλει να της στείλεις ένα βιβλίο με παραμύθια και εικόνες.

Σε φιλούμε και οι δύο

Θ. Βαλτινός

- 4.1 Σε ποια πόλη έχει μεταναστεύσει η Χαρά; (1)
- 4.2 Σύμφωνα με τα δύο γράμματα φαίνεται ότι η Χαρά και τα αδέλφια της αλληλογραφούν σταθερά. Τι σημαίνει αυτό; (2)
- 4.3 Γιατί νομίζεις ότι είναι σημαντική για τη Χαρά η επικοινωνία με τα αγαπημένα της πρόσωπα; (3)
- 4.4 Πώς πρέπει να στέλνει η Μαρία τα περιοδικά, σύμφωνα με τον Γεράσιμο; (2)
- 4.5 Γιατί νομίζεις ότι λέει η Χαρά "... δεν υπάρχει τρόπος να ασχοληθώ με κάτι"; (3)
- 4.6 Γιατί πήγε η Χαρά στο γιατρό; (3)
- 4.7 Τι έκανε ο Γεράσιμος για να βοηθήσει τη Χαρά; (1)
- 4.8 Οι χαρακτήρες της οικογένειας είναι: Η Χαρά, ο Γεράσιμος, η Άννα και η Κωνσταντίνα. Να γράψεις σε ποιον αντιστοιχεί η κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις.
- 4.8.1 Πάσχει από μελαγχολία. (1)
- 4.8.2 Χαίρεται που είναι στη Νότιο Αφρική γιατί δεν έχουν σχολείο το Σάββατο. (1)
- 4.8.3 Θέλει να ξέρει την τιμή της Canon auto zoom 814. (1)
- 4.8.4 Δεν έχει μάθει να γράφει. (1)
- 4.8.5 "Ξεκοκαλίζει" περιοδικά. (1)

[20]

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Να διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω γνωστό ποίημα και να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

ΙΘΑΚΗ

Σαν βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη,
να εύχεται να 'ναι μακρύς ο δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,
τον θυμωμένο Ποσειδώνα μη φοβάσαι,
τέτοια στον δρόμο σου ποτέ σου δε θα βρεις,
αν μέν' η σκέψις σου υψηλή, αν εκλεκτή
συγκίνησις το πνεύμα και το σώμα σου αγγίζει.
Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,
τον άγριο Ποσειδώνα δεν θα συναντήσεις,
αν δεν τους κουβανείς μες στην ψυχή σου,
αν η ψυχή σου δεν τους στήνει εμπρός σου.

Να εύχεται να 'ναι μακρύς ο δρόμος.
Πολλά τα καλοκαιρινά πρωιά να είναι
που με τι ευχαρίστηση, με τι χαρά
θα μπαίνεις σε λιμένας πρωτοϊδωμένους·
να σταματήσεις σ' εμπορεία Φοινικικά,
και τες καλέςπραμάτειες ν' αποκτήσεις,
σεντέφια και κοράλλια, κεχριμπάρια κι εβένους
και ηδονικά μυρωδικά κάθε λογής,
όσο ημπορείς πιο άφθονα ηδονικά μυρωδικά·
σε πόλεις Αιγυπτιακές πολλές να πας,
να μάθεις και να μάθεις απ' τους σπουδασμένους.

Πάντα στον νου σου να 'χεις την Ιθάκη.
Το φθάσιμόν εκεί είν' ο προορισμός σου.
Αλλά μη βιάζεις το ταξίδι διόλου.
Καλύτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει·
και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί,
πλούσιος με όσα κέρδισες στον δρόμο,
μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.

Η Ιθάκη σ' έδωσε τ' ωραίο ταξίδι.
Χωρίς αυτήν δεν θα 'βγαίνες στον δρόμο
Άλλα δεν έχει να σε δώσει πια.
Κι αν πτωχική τη βρεις, η Ιθάκη δεν σε γέλασε.
Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες η Ιθάκες τι σημαίνουν.

Κ. Π. Καβάφης

5.1 Να σημειώσεις ποια από τις δύο επιλογές που δίνονται είναι η σωστή:

5.1.1 Το ταξίδι στην Ιθάκη είναι ένα ταξίδι ...

- A. γυρισμού
- B. πηγαιμού. (1)

5.1.2 Η Ιθάκη του Καβάφη συμβολίζει ...

- A. το σκοπό που βάζει ο κάθε άνθρωπος στη ζωή του.
- B. τα ταξίδια που θέλει να κάνει ο κάθε άνθρωπος στη ζωή του. (1)

5.1.3 Το ταξίδι στην Ιθάκη πρέπει να είναι γεμάτο ...

- A. προβλήματα.
- B. περιπέτειες. (1)

5.1.4 Ο ταξιδιώτης ...

- A. πρέπει να φοβάται τους Κύκλωπες.
- B. δεν πρέπει να φοβάται τους Κύκλωπες. (1)

5.1.5 Τους Λαιστρυγόντες και τους Κύκλωπες θα τους συναντήσει ο ταξιδιώτης ...

- A. μόνο αν ο ίδιος τους φέρνει μπροστά του.
- B. μόνο αν οι άλλοι τους φέρνουν μπροστά του. (1)

5.1.6 Ο ταξιδιώτης πρέπει να σταματήσει

- A. σε Αιγυπτιακά εμπορεία.
- B. σε Φοινικικά εμπορεία (1)

5.2 Ποιοι ήταν οι Λαιστρυγόνες και οι Κύκλωπες που αναφέρονται στην πρώτη στροφή και τι συμβολίζουν; (5)

5.3 Τι πρέπει να αποκτήσει ο Καβαφικός ταξιδιώτης σύμφωνα με τον έκτο και τον έβδομο στίχο της δεύτερης στροφής; (5)

5.4 Ο ποιητής συμβουλεύει τον ταξιδιώτη να μη βιαστεί να τελειώσει το ταξίδι του. Γιατί το κάνει αυτό; (1)

5.5 Ο ποιητής στον τελευταίο στίχο αναφέρεται στις "Ιθάκες" γιατί νομίζεις ότι χρησιμοποιεί αυτόν τον πληθυντικό; (3)
[20]

Βαθμοί 40

Σύνολο 100 βαθμοί